

ПАМ'ЯТКА БУХГАЛТЕРА, КЕРІВНИКА, ЮРИСТА

ВІДПУСКНІ, ДЕКРЕТНІ, ЛІКАРНЯНІ ТА ІНШІ ВИПЛАТИ У 2014 РОЦІ: ВИЗНАЧАЄМО КІЛЬКІСТЬ ДНІВ ДЛЯ РОЗРАХУНКУ

Під час визначення розміру середнього заробітку для обчислення відпускних, лікарняних, декретних та інших виплат щоразу треба брати відповідний розрахунковий період і зважувати на кількість

Сьогодні ми пропонуємо вам **таблиці 1 та 2**, які містять усі дані, потрібні при визначенні кількості таких днів у **2014 році** для обчислення декретних та лікарняних за **Порядком № 1266¹**

стор. 12

...

ходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, затверджений постановою КМУ від 26.09.01 р. № 1266.

² Порядок обчислення середньої заробітної плати, затверджений постановою КМУ від 08.02.95 р. № 100.

Аби вам було легше зорієнтуватися в цифрах, наведених у **таблицях 1 та 2**, у додатку до номера на сайті **dodatok.vobu.com.ua** наведено кілька ситуацій із практики.

За допомогою **таблиць 1 та 2**, розміщених у газеті "Все про бухгалтерський облік" № 8 за 2014 рік на стор. 12,13, ви легко зможете визначити розмір середнього заробітку для обчислення відпускних, лікарняних, декретних та інших виплат. Зараз же ми надамо кілька пояснень щодо застосування показників, наведених у цих таблицях, у життєвих ситуаціях.

Ситуація 1. Відпустки: загальна кількість днів для обчислення середнього заробітку

Працівник працює на підприємстві вже більше року та зібрався у відпустку в травні 2014 року. При визначенні середнього заробітку бухгалтеру потрібна загальна кількість календарних днів за мінусом святкових та неробочих (ст. 73 КЗпП) за 12 місяців, що передують місяцю виходу у відпустку (травень 2013 року — квітень 2014 року). Звісно, кількість таких днів можна просто підрахувати, скориставшись цифрами **рядка 3 таблиці 1 та рядка 4 таблиці 2**. Але простіше взяти вже готовий показник із комірки на перетині **рядка 5 та графі "Травень" таблиці 2** (354 к.дн.).

Звісно, коли співробітник іде у відпустку, відпрацювавши на підприємстві менше року, знайти загальну кількість календарних днів у розрахунковому періоді за вирахуванням святкових і неробочих днів доведеться за допомогою **рядка 3 таблиці 1 та рядка 4 таблиці 2**.

Ситуація 2. Пошук кількості календарних днів відпустки за неповний рік

Інколи, не відпрацювавши повного року (у тому числі з дати, по яку надано попередню відпустку), особа звільняється. Тоді обчислюють кількість днів невикористаної відпустки, за які треба виплатити компенсацію (ст. 24 Закону про відпустки). Також необхідно обчислити кількість днів відпустки тоді, коли працівник бажає піти на відпочинок, відробивши менше 6 місяців (у такому разі відпустку дозволено надавати за фактично відпрацьований час — ст. 10 Закону про відпустки).

Розібратися зі згаданими ситуаціями у 2014 році вам допоможе **рядок 6 таблиці 2**. Для визначення кількості днів, які компенсуватимуть, достатньо взяти показник із комірки на перетині відповідного рядка (6.1—6.7) та графі того місяця, у якому працівник звільняється (іде у відпустку до закінчення 6-місячного терміну) і помножити його на кількість календарних днів (без святкових і неробочих), які він відпрацював. Застереігаємо: так роблять тільки тоді, коли йдеться про обчислення кількості днів відпустки за неповний рік. Коли треба визначити кількість днів відпустки, скажімо, за 1 рік 7 місяців і 25 днів, за допомогою вищенаведених показників визначають виключно кількість днів відпустки за 7 місяців і 25 днів,

а за повний рік додають відповідну кількість днів відпустки.

Наприклад, особа має право відпочивати 31 календарний день на рік та відробила на підприємстві 298 календарних днів (без святкових і неробочих) і в березні 2014 року звільняється. Тут компенсують 26 календарних днів ($0,087324 \times 298 = 26,02 \approx 26$ к.дн.) (*див.* комірку на перетині **рядка 6.5 та графи "Березень" таблиці 2**).

Ситуація 3. Обчислення лікарняних

Щоб знайти суму лікарняних, зазвичай бухгалтер мусить знати кількість робочих днів за розрахунковий період, тобто за 6 календарних місяців (з 1-го по 1-е число), що передують початку хвороби (п. 4 Порядку № 1266).

Припустимо, співробітник, який працює за встановленим 5-денним робочим тижнем, захворів у березні 2014 року. Розрахунковий період — вересень 2013 року — лютий 2014 року. Знайти кількість робочих днів можна, склавши дані з комірок на перетині **рядків 4.1 та 7.1 таблиць 1 і 2, відповідно**, та місяців розрахункового періоду. Ми ж пропонуємо вам задіяти вже готовий показник (128 р.дн.) із комірки на перетині **рядка 8.1 із графою "Березень" таблиці 2**. Якщо протягом року на підприємстві були перенесені робочі дні згідно з розпорядженням КМУ, використовуйте показники **рядка 8.2**, а коли у вас шестиденка — **рядка 8.3 таблиці 2**.

Ситуація 4. Розрахунок декретних

Як відомо, декретні обчислюють за календарними днями. Тобто для обчислення середнього заробітку бухгалтерові потрібно знати загальну кількість календарних днів за розрахунковий період — 6 календарних місяців (з 1-го по 1-е число), що передують місяцю виходу в декрет. Потрібний показник можна взяти з **рядка 9 таблиці 2**. Скажімо, у декрет працівниця йде з 10 лютого 2014 року. Тоді розрахунковий період — серпень 2013 року — січень 2014 року. У цьому випадку зарплату за вказані місяці (звісно, якщо в цих місяцях у працівниці

не було не відпрацьованих із поважних причин днів) ділять на 184 к.дн. (комірка на перетині **рядка 9 та графи "Лютий" таблиці 2**).

Ситуація 5. Обчислення середнього заробітку для інших виплат

У Порядку № 100 прописано доволі великий перелік виплат, які знаходять виходячи із середнього заробітку за два останніх місяці роботи. Серед них вихідна допомога, мінімальна сума зарплати за час відряджень, оплата часу тимчасового переведення працівника в разі виробничої потреби на іншу нижчеоплачувану роботу, допомога на оздоровлення (яку надають разом із відпусткою) держслужбовцям та деяким іншим особам. Для обчислення такого середнього заробітку бухгалтер має знати кількість робочих днів **за два місяці**, що передують місяцю нарахування відповідної виплати. Ці дані можна взяти з **рядків 4.1—4.3 таблиці 1 та 7.1—7.3 таблиці 2** і потрібних місяців розрахункового періоду або з **рядків 10.1—10.3 таблиці 2**, де ми вже знайшли кількість робочих днів, які беруть для обчислення середнього заробітку для інших виплат згідно із Порядком № 100 (брати треба відповідні показники з комірок на перетині місяця, у якому нараховують виплату та, відповідно, **рядка 10.1—10.3**).

Віктор НАГОРНИЙ,
консультант газети
"Все про бухгалтерський облік"

*Нехай усі ваші розрахунки
завжди будуть правильними!*

Список використаних нормативно-правових актів:

- 1. КЗпП** — Кодекс законів про працю України.
- 2. Закон про відпустки** — Закон України "Про відпустки" від 15.11.96 р. № 504/96-ВР.
- 3. Порядок № 100** — Порядок обчислення середньої заробітної плати, затверджений постановою КМУ від 08.02.95 р. № 100.
- 4. Порядок № 1266** — Порядок обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, затверджений постановою КМУ від 26.09.01 р. № 1266.